

Nr 577.

Av herr **Hansson** i Skegrie m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 154, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 15 december 1939 (nr 887) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 154 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker m. m. har bland annat frågan om skattefrihet för vissa läskedrycker, som innehåller must, tillverkad av svenska äpplen, tagits upp till diskussion. Departementschefen har emellertid inte föreslagit någon sådan skattefrihet utan uttalat, att denna fråga torde få övervägas och utredas i annat sammanhang, därest stöd åt musterinäringen kan anses påkallat.

Under senare år har ansträngningar gjorts att introducera musten på läskedrycksmarknaden genom framställning av en kolsyrad läskedryck, innehållande ren fruktmust. Det bör enligt vår mening understrykas, att våra svenska frukter och bär besitter utomordentligt fördelaktiga konsumtionsegenskaper, varför deras utnyttjande i folkhushållet på allt sätt bör underlättas. Vi vill erinra om att 1944 års nykterhetskommitté ävenledes framhöll, att konsumtionen av alkoholfria fruktmuster och läskedrycker ur nykterhetssynpunkt bör uppmuntras. För den svenska fruktodlingen är ett industriellt tillvaratagande i tillräcklig omfattning av de sortiment, som är mindre lämpade för direkt konsumtion, av mycket stor betydelse. Mustfabrikationen och framställningen av läskedrycker, som innehåller must, öppnar härvid möjligheter för ökad avsättning av svensk frukt. Förutsättningen för att sådana läskedrycker skall kunna saluföras till konkurrenskraftiga priser är emellertid skattefrihet eller en häremot svarande subvention. Vi vill framhålla, att skattefrihet för ifrågavarande läskedrycker skulle sammanfalla med de principer i fråga om äppelmust, som fastslogs genom 1939 års riksdagsbeslut beträffande beskattningen av läskedrycker.

Överdirektören Sven Almgren, som utrett frågan om den inbördes avvägningen av beskattningen på olika drycker, har i sin promemoria även tagit ståndpunkt till frågan om skattefrihet för vissa läskedrycker, som innehåller must, tillverkad av svenska äpplen. Utredningsmannen konstaterar, att det inte låter sig göra att genomföra skattefrihet på så sätt, att läskedrycksskatten nedsättes för mustdryckerna alltefter den myckenhet äppelmust de innehåller. Det vore visserligen möjligt att draga en gräns

vid en viss musthalt hos drycken, där skattebefrielse skulle inträda, men det skulle enligt utredningsmannen bli delade meningar om var denna gräns skulle gå. Sveriges musteriförbund, Fruktdoringens förhandlingsorgan och Föreningen Fruktdrycker hade i en till utredningsmannen remitterad framställning framhållit, att skattefriheten borde avse drycker, vilka innehåller minst 36 procent fruktmust, medan man från läskedrycksindustriens sida hävdade, att musthalten i läskedryckerna lämpligen borde ligga vid omkring 20 å 25 procent.

Utredningsmannen har framhållit, att den utvägen i stället kunde övervägas, att läskedryckstillverkare, som tillverkar mustdrycker, skulle äga att i den skattedeklaration, som han har att avge till kontrollstyrelsen för läskedrycksbeskattningen, göra avdrag, inte efter kvantiteten utlämnade färdiga mustdrycker, utan i stället efter den kvantitet äppelmust, som han under deklaraionsperioden använt för tillverkningen av läskedrycker, varvid avdraget skulle beräknas efter den för läskedrycksskatten gällande skattesatsen. Den i promemorian skisserade anordningen kan visserligen inte anses helt tillfredsställande ur kontrollsynpunkt, men utredningsmannen har dock framhållit, att den skulle innebära en möjlig utväg för skattefrihet för äppelmustdrycker, som i annan form än ren fruktmust tillföres marknaden. Enligt nuvarande försäljningssiffror skulle musterinäringen härigenom erhålla ett stöd av omkring 60 000 kronor per år, vilket utredningsmannen funnit vara ett så relativt blygsamt belopp, att han inte velat tillstyrka ett så omständligt förfarande, som en skattebefrielse i antydd form skulle innebära. Han har i stället ansett, att övervägande skäl talar för att utvecklingen rörande förekomsten av mustdrycker och erfarenheterna rörande deras tillverkning och försäljning ytterligare avvaktas, innan frågan om skattelindring för dessa läskedrycker eller beredande av mera permanent statligt stöd på annat sätt för fruktmusteriernas produkter omprövas av statsmakterna. Kontrollstyrelsen har i sitt remissyttrande över utredningsmannens förslag också framhållit, att en skattefrihet enligt de grunder, som utredningsmannen skisserat, skulle vara tekniskt möjlig men medföra vissa kontrollsvårigheter.

Enligt vår mening är det av mycket stor betydelse, att en läskedrycksproduktion, baserad på äppelmust, kan komma till stånd i största möjliga utsträckning. Att en kvalitetsgaranterad fruktdryck kan säljas till lågt pris är ur folkhälso-, nykterhets- och trafiksynpunkt av största intresse. Detta måste också sägas vara i överensstämmelse med nykterhetskommitténs ståndpunktstagande. Departementschefen har i propositionen förutsatt, att frågan om stödet åt musterinäringen skall omprövas, därest så är påkallat. Enligt vår uppfattning talar såväl nykterhetspolitiska skäl som fruktdoringens berättigade intressen för att tillverkningen och försäljningen av mustdryckerna erhåller stöd snarast möjligt. Det bör därvid understrykas,

att ett stöd av 60 000 kronor årligen, vilket efter nuvarande försäljnings-siffror skulle uppnås genom den av utredningsmannen skisserade anordningen, icke är oväsentligt för den under blygsamma ekonomiska villkor arbetande musterinäringen. Ifrågavarande tillverkning befinner sig ännu på begynnelsestadiet, varför några slutsatser knappast kan dragas av hittills tillgängliga omsättningssiffror. Det synes oss önskvärt, att förslag om stöd åt framställningen av mustdrycker snarast förelägges riksdagen. Detta stöd bör kunna meddelas genom sådan skattefrihet, som utredningsmannen skisserat i sin promemoria. Även andra former av stöd bör emellertid kunna tänkas.

Med anledning av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av propositionen nr 154 måtte i överensstämmelse med motionens syfte besluta att hos Kungl. Maj:t begära utredning och förslag snarast möjligt rörande skattefrihet för läskedrycker, som innehåller must, tillverkad av svenska äpplen, eller, därest så befinnes lämpligt, annat stöd åt framställningen av sådana läskedrycker.

Stockholm den 16 mars 1954.

Nils G. Hansson
i Skegrie.

Anders Pettersson
i Dahl.

Stig F. Hansson
i Önnarp.
